

Diplomová práce:

Analýza tvorby Romaina Garyho z perspektivy filosofie dialogu

Autor: Lenka Dědinová

Vedoucí DP: PhDr. Catherine Ébert, PhD.

Oponent DP: PhDr. Renata Listíková, MCF.

Diplomová práce Lenky Dědinové je tematicky i myšlenkově situována na pomezí filosofie a literární historie a propojuje dvě autorčiny zájmové osy: románové dílo a osobnost Romaina Garyho/Émila Ajara na straně jedné a filosofii dialogu na straně druhé.

Autorka je zjevně zaujata, neřku-li fascinována Garyho profesně-životními peripetiemi, jimiž ostatně tento umělec dvou identit vstoupil do francouzských literárních dějin, a proto studuje osudy jeho díla v těsné provázanosti s jeho osobní trajektorií, která skýtala tolik záhad a překvapení literárním historikům a členům porot udílejících literární ceny včetně Garyho biografů.

Lenka Dědinová ve vybraném textovém korpusu akcentovala tematiku lidských vztahů, která byla bezesporu pro Garyho zásadním uměleckým i osobním leitmotivem, a zkoumá její souvislosti s onou sférou filosofického myšlení XX. století, jež v blízkosti fenomenologie, tedy v blízkosti pojetí, které akcentuje jednotu člověka a světa a vsazenost lidského jedince do *hic et nunc* konkrétních časoprostorových souřadnic, vytklo vztahovost jako zakládající komponentu lidství, ba jako rozměr, který by mohl mít své místo vedle Heideggerových existenciálů. Do středu tohoto ideového kontextu samozřejmě diplomantka postavila vedle Emanuela Levinase Martina Bubera jako erbovní figuru „filosofie dialogu“, jehož spis *Já a Ty (Je et Tu)* je jedním z klíčů pro rozevření a pochopení otázek, s nimiž bylo konfrontováno – v nichž se mnohdy zmítalo – právě uplynulé století. Tohoto významu si L. Dědinová byla vědoma tím více, čím podstatněji se jevila souvislost mezi určitým filosofickým konceptem a jeho přítomností, totiž jeho inspiračním potenciálem pro určité estetické fenomény. Aby autorka relevantně osvětlila samu podstatu vztahovosti, uchopila ji posléze pomocí pojmové dvojice stejné-jiné (identity a jinakosti, *le même et l'autre*) a načrtla i širší souvislosti, za něž

meziválečné francouzské prostředí vděčí importu Hegelovy dialektiky, a to především prostřednictvím slavných přednášek Alexandra Kojèva.

V průběhu práce se diplomantka potýkala především s několika obtížemi: s nutností udržet jednotu textu; se svou ne zcela uspokojivou zakotveností v české syntaxi; se sklonem přeceňovat biografický materiál na úkor analýzy děl a s následným nepoměrem ve vlastním textu, nepoměrem, jenž pramenil i z toho, že – a to byla další překážka – autorka nedůvěřovala vlastní reflexi, nepouštěla se do vlastních interpretací a omezovala se na přejímání názorů a výkladů z dostupných pramenů.

Jakkoli tento sklon k pouhé kompilaci je i ve výsledné podobě textu poněkud patrný, za cenný prvek pokládám kromě zapojení židovských filiací Buberova myšlení do celkové exegeze i to, jak autorka uvedené potíže s nasazením překonávala. Domnívám se, že i na své budoucí cestě bude musit být vůči nim ostražitá, nicméně výsledek jejího dosavadního úsilí splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto jej doporučuji k obhajobě.

11.1.2011, Praha

Catherine Ébert